

Neděle 17.6.2007 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

text: **Gn 33,1-20 „Starý hněv a nová milost“**

Jsou v životě setkání, na která se těšíme a na která rádi vzpomínáme. Jsou také setkání, která jsou nepříjemná a když na ně myslíme, máme podobný pocit, jako když se chystáme k zubaři. Takovým setkáním se nejraději vyhýbáme. Ale pak jsou také setkání, ze kterých máme sice strach, ale víme, že je nemůžeme déle odkládat a že je musíme zařadit do svého programu.

Bible nám dává nahlédnout do života dvou na smrt rozhádaných bratrů. Dvojčata Ezau a Jákob od malička mezi sebou soupeřila. Rodiče je navíc ještě v tom podporovali tak nešťastným způsobem, že otec Izák se postavil na stranu staršího Ezaua a matka Rebeka na stranu Jákoba. Celý konflikt vyvrcholil přetahováním o právo prvorozeného a otcovské požehnání. Jákob to s pomocí matky vyřešil lišácky a po svém: podvedl slepého otce a bratra o obě výsady doslova okradl! Proto musel před hněvem svého bratra utíkat z domu a dlouhé roky se mu zdaleka vyhýbat. Po 20ti letech se Jákob vrací. Možná by se domů i těšil, kdyby nebylo té staré nevyřešené záležitosti...

1. Rychlý hněv, tvrdé srdce

O starých přátelstvích se říká, že „nerezaví“. Co můžeme říct o nepřátelstvích, která zestárnou? Ta bývají pěkně tvrdá! Zvláště ta mezi pokrevními bratry! Tam, kde se věci neřeší a vztahy nedávají do pořádku, se odcizení prohlubuje.

Jak si to dokážeme někdy s lidmi snadno rozházet! Často nebereme ohled ani na ty nejbližší! Máme svou hlavu, naštve se, něco v hněvu vypustíme z pusy a roztržka je na světě! Pak to může trvat hodně dlouho než přijdeme na to, že jsme se unáhli a udělali chybu. Někdy to jsou dokonce roky i desetiletí (jako zde), než to dáme dohromady, než si uvědomíme, že pěkné vztahy, vztahy bratrství a přátelství mají v životě daleko větší cenu než naše uražená ješitnost... Jak to někdy trvá pořádně dlouho než najdeme odvahu a sílu k nápravě pokažených vztahů, k rozmotávání životních uzlů! Nemusí se to vždy podařit tak, jak to vidíme u Jákoba a Ezaua. V jejich příběhu nehrají „svou hru“ jen oba bratři. Za jejich usmířením stojí sám Bůh.

2. Neřešený problém se nevyřeší sám

Pohádat se s někým a rozkmotřit – to dokáže každý. Ovšem dát narušené vztahy do pořádku – to už tak snadno nejde. V dnešním příběhu jsme svědky usmíření rodných bratrů po 20 letech nepřátelství! Myslím, že si dokážeme trochu představit, jak to byla složitá a zamotaná situace. Asi něco podobného, jako když chceme povolit zarezlý šroub nebo zarezlou matici u auta! Tak nějak si představuji ten zanedbaný vztah a neřešené nepřátelství – nikdo s tím nehne! Na takové vzájemné antipatie či nepřátelství, hluboko zakořeněné předsudky nestačíme většinou sami.

Je zde ovšem někdo, kdo dokáže uzdravit staré bolesti: je to náš Bůh a Pán Ježíš Kristus. On může a chce vysvobodit z nenávisti a vyléčit z vleklé nemoci. A ty skryté nemoci a bolesti ve vztazích nás dokáží pěkně dlouho potrápiti! Zároveň nám ovšem signalizují, že není něco v pořádku mezi námi a Pánem Bohem. A to je jeden z důvodů, proč najdeme tento příběh v Bibli. Ukazuje nám na to, že tam, kde stojíme v životě velmi blízko u sebe jako sourozenci, partneři či spolukřesťané, potřebujeme zvláště moudře střežit své vztahy. Jak? Tak, že budeme střežit svůj vztah k Bohu. Obojí totiž spolu velmi úzce souvisí, víc než jsme ochotni připustit.

3. Cesta k bratrovu srdci

V našem příběhu si „ve finále“ bratři padnou kolem krku, objímají se a pláčou. Připadá vám to jako „divadlo“? Myslím, že už byli oba dost staří na to, aby hráli divadlo. Nepotřebovali to. Mám za to, že jejich projevy byly autentické a nefalšované. Ovšem cesta, která k tomuto usmíření vedla, byla dlouhá a trnitá.

Před vlastním setkáním to nevypadalo vůbec dobře. Ezau a Jákob si jdou naproti, Ezau s malou armádou a Jákob zase s karavanou seřazenou tak, že to nejvzácnější (*Ráchel a Josef*) skrývá na konci. Jákob je připraven usmiřovat svého bratra velkými dary, 7x se před ním

pokloní jako se klaněli poddaní před svými pány... Je připraven na všechno... Jak to dopadne? Ve chvíli největší nejistoty a napětí se Ezau rozběhne k Jákobovi a obejmě ho. Začíná rozhovor a při něm vychází najevo, že Jákob si chtěl získat přízeň svého bratra. Ale Ezau nechce dary, říká, že má dost. Ani Jákob nechce ustoupit od svého záměru a říká, že má taky dost.

To je zajímavý okamžik. Je to svědectví o změně, která se odehrála v srdcích a životech obou mužů. Za normálních okolností totiž člověk nemá nikdy dost. Největší rozepře a konflikty mezi sourozenci jsou kvůli majetku! Kvůli tomu se Ezau a Jákob před léty pohádali, že neměli dost a chtěli víc... Na začátku konfliktu by se bratři pozabíjeli! Po 20 letech jsou jiní. Oba říkají totéž: *mám dost!* Stal se div! Bratři jsou ochotni se usmířit! 20 let potřeboval Pán Bůh na to, aby změnil srdce každého z nich.

4. Pozvání na cestu smíření

Problematika starého příběhu se v různých obměnách v lidských životech objevuje stále znovu. Dějiny pamatují nekonečnou řadu bratrských roztržek, hádek a bratrovražedných válek. Když si lidé nechtějí a neumějí odpustit, vedou konflikty do neštěstí a přinášejí bolest a trápení. Bez Boží pomoci, bez odpuštění a usmíření se samo nic nezmění a nic nevyřeší. Bez Božího působení by také zde srdce obou bratrů zůstala tvrdá a neoblomná.

Na své cestě domů se Jákob za setkání s Ezaem modlí (32,10.11). Volá k Bohu o pomoc, odvolává se na Boží sliby. Sám se bojí, ale vkládá vše do Božích rukou. A pak se v tajemném nočním zápase setkává s Bohem a říká: „*Viděl jsem Boha tváří v tvář a byl mi zachován život.*“ (32,30) Jinými slovy: Bůh se nade mnou smiloval, dal mi poznat tu vlídnou, odpouštějící stránku svého majestátu.

V setkání s bratrem prožívá Jákob podruhé podobnou zkušenost: vidí vlídnou tvář. Ve vlídné tváři svého bratra vidí Jákob odraz Boží milostivé tváře.. Také k tomuto rozpoznání vede někdy dlouhá cesta, než přijdeme na to a prožijeme, že vidět tvář bratra je jako vidět tvář Boží Proto přišel Ježíš Kristus na tento svět, abychom v Něm mohli vidět a poznat Boží milostivou tvář. On přichází za námi, aby nám dal poznat také to druhé: že v bratrovi, sestře se setkává s námi On sám. Možná si nestačíme vždy včas uvědomit, že bratr-sestra v našem křesťanském slovníku znamená vždy totéž: *Boží dítě!*

Bůh nás tímto příběhem zve k podobnému zápasu, jakým musel projít Jákob. Než se začneme modlit, než začneme volat k Bohu o pomoc v konkrétní nouzi, potřebujeme poznat a prožít, že už nechceme žít déle s nevyřešenými věcmi, žít v sobě nenávisť a zlobu...

Náš Bůh a Pán čeká, že když vstaneme od modlitby, vstaneme ze svých kostelních lavic, budeme se ohlížet po bratrovi a sestře, abychom dali do pořádku to, co v pořádku není. Čeká, že se vydáme směrem k bratrovi - sestře tam, kde je mezi námi propast nedorozumění, nevyřešených věcí a neodpuštěných křivd. Také proto přišel Pán Ježíš na tento svět, abychom přes různá selhání, hříchy a pády, která nás navzájem odcizila, znovu k sobě našli cestu. V Božím odpuštění můžeme nabrat sílu k tomu, abychom sami odpustili anebo druhé za odpuštění prosili. Je to jedna z nejvzácnějších zkušeností, kterou můžeme na tomto světě prožít: když se smíříme s Bohem a smíříme s bratrem. Společná sv. Večeře Páně je takovou slavností smíření. Děkujeme za to, že se v Ježíši Kristu otevřela cesta k takovým divům smíření mezi lidmi a nechme se na tuto cestu nově pozvat.

(17.6.2007 – B. Kaleta)